

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/94860,25-lecie-obywatelskiego-protestu-mieszkancow-Torunia-przeciwko-o- stanowi-wojennemu.html>
03.05.2024, 18:16

25-lecie obywatelskiego protestu mieszkańców Torunia przeciwko stanowi wojennemu - Toruń 1 i 2 maja 1982

W dniach 1 i 3 maja 1982 r. Toruń stał się miejscem pokojowych demonstracji mieszkańców miasta i regionu przeciwko wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego. Ten obywatelski protest spotkał się ze stanowczą i brutalną reakcją władz komunistycznych. Podczas akcji ZOMO kilkaset osób zostało pobitych, wiele aresztowano i poddano dalszym represjom.

Na pięciu panelach zaprezentowano tło i okoliczności, a także przebieg i epilog wydarzeń toruńskich. Pierwszy panel ukazuje Polskę stanu wojennego, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności wprowadzenia go w Toruniu. Panel drugi ukazuje tło protestu - toruńskie obchody rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek” 1 maja oraz rocznicy konstytucji w dniu 3 maja. Panele trzeci, czwarty i piąty przedstawiają przebieg demonstracji, działania MO i SB skierowane przeciwko protestującemu społeczeństwu, a także konsekwencje protestu - 300 osób zatrzymano „do wyjaśnienia”, a 79 Kolegium ds. Wykroczeń ukarało więzieniem. Teksty zamieszczone na panelach uzupełnia bogaty materiał ikonograficzny, m. in. oryginalne fotografie z pacyfikacji demonstracji 1 i 3 maja w Toruniu. Wystawa prezentowana jest łącznie z wystawą „Twarze toruńskiej bezpieki 1945-1990”.

Pierwsza prezentacja wystawy miała miejsce w Toruniu 3 maja 2007 r. Wystawa została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku Delegaturę w Bydgoszczy. **Autorzy: dr Marek Szymaniak**; konsultacja merytoryczna: prof. Wojciech Polak, prok. Mieczysław Góra; projekt graficzny: Jerzy Brzuskiwicz

Ekspozycja składa się z 5 paneli i przeznaczona do prezentacji zarówno zewnętrznej jak i wewnętrznej. W załączniku prezentujemy 3 panele.

